

Sygn. akt I ACa 719/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 lutego 2021 r.

Sąd Apelacyjny w L. I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący Sędzia	SA Mariusz Tchórzewski (spr.)
Sędzia	SA Adam Czerwiński
Sędzia	SA Piotr Czernski

po rozpoznaniu w dniu 1 lutego 2021 r. w L. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa R. K.

przeciwko S. F., M. F.

o zapłatę

na skutek apelacji A. A. od wyroku Sądu Okręgowego w L.

z dnia 13 sierpnia 2020 r. sygn. akt (...)

I. prostuje oczywistą niedokładność w zaskarżonym wyroku w ten sposób, że w komparycji słowa (...) zastępuje słowami (...);

II. uchyla zaskarżony wyrok w zakresie rozstrzygnięć zawartych w punktach 1, 2, 3 i w tej części:

a. przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w L. do ponownego rozpoznania;

b. znosi postępowanie toczące się przed Sądem Okręgowym w L. od dnia 23 kwietnia 2019 r. do dnia 13 sierpnia 2020 r.;

c. umarza postępowanie z udziałem A. A., jako powodem w sprawie;

III. przyznaje adwokat P. K. od Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w L. kwotę 7200,- (siedem tysięcy dwieście) zł powiększoną o stawkę podatku VAT tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej A. A. z urzędu.

I ACa 719/20 UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13.08.2020 r. w sprawie (...) Sąd Okręgowy w L. w punktach:

1. uchylił w całości wyrok zaoczny z dnia 17.05.2010 r. w sprawie (...) z powództwa R. K.;
2. oddalił powództwo A. A.;

3. orzekł o kosztach procesu;
4. orzekł o należnych kosztach sądowych;
5. orzekł o kosztach pomocy prawnej udzielonej powódce A. A. z urzędu.

Pisemne uzasadnienie orzeczenia zawarto na k. 986-994 akt sprawy.

Wyrok został zaskarżony apelacją przez A. A. w zakresie punktów 1-3. A. wniosła o jego zmianę i uwzględnienie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Bez potrzeby przywoływania zarzutów apelacji należy wskazać, że dalej idący wniosek ewentualny, który wymagał pierwszoplanowego rozpoznania, zasługiwał na uwzględnienie a limine, choć z innych przyczyn, niż zarzucała skarżąca. Zaskarżony wyrok został bowiem wydany w procesie naruszającym normę art. 379 pkt 2 k.p.c., a w odniesieniu do podmiotu oznaczonego, jako powód (apelującej A. A.) zachodzi potrzeba umorzenia postępowania.

W sprawie rozpoznawanej przez Sąd Okręgowy zaistniała szczególna sytuacja procesowa, której nie dostrzegł Sąd I instancji procedujący w sprawie „na nowo” od dnia 4.03.2019 r. (zarządzenie k. 463). Dla jej wyjaśnienia konieczne jest przywołanie bezspornej historiografii sprawy.

Pozwem z dnia 15.01.2010 r. R. K. pozwała brata S. F. i bratanka M. F. o zapłatę kwoty 320000,- zł podając [świadomie] nieprawdziwe adresy zamieszkania pozwanych. Sprawę zarejestrowano w Sądzie Okręgowym w L. pod sygnaturą (...).

W dniu 16.04.2010 r. udział w sprawie zgłosił pełnomocnik powódki K. S. (k. 21) – osoba obca dla strony, załączając pełnomocnictwo udzielone mu do reprezentowania powódki w sprawie niniejszej (k. 22).

W dniu 17.05.2010 r. Sąd Okręgowy wydał wyrok zaoczny (k.29), a to wobec uprzedniego zarządzenia o uznaniu za skuteczne w świetle art. 139 § 1 k.p.c. doręczenia pozwany odpisów pozwu i wezwania na pierwszą rozprawę (k. 28). Nota bene wyrok uwzględniający powództwo zapadł również wobec S. F. mimo, że w świetle wskazywanej podstawy faktycznej powództwa popartej załącznikami z dokumentów, nie był on w ogóle legitymowany biernie. Odpisy wyroku zaocznego z pouczeniem o trybie i terminie wniesienia sprzeciwu zostały doręczone pozwany również na adres wskazany w pozwie (będący faktycznie adresem samej powódki) i również uznane za doręczone skutecznie w trybie art. 139 § 1 k.p.c. zarządzeniami z dnia 23.06.2010 r. (k. 34 i 35). W konsekwencji, zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału z dnia 24.06.2010 r. sprawa została uznana za prawomocnie zakończoną (k. 36), przystąpiono do egzekucji zasądzonych od pozwanych kosztów sądowych (bezskutecznej po ustaleniu przez organ egzekucyjny, że pod wskazywanym w sprawie adresem pozwani nie zamieszkiwali – k. 66, 74, 75).

W dniu 9.10.2012 r. R. K., działająca poprzez pełnomocnika K. S. zawarła z A. A. (żoną K. S.) umowę cesji wierzytelności przysługującej jej w kwocie 320000 zł od S. F. i M. F. (k. 271) i postanowieniem z dnia 4.07.2014 r. Sąd Okręgowy w L. w sprawie (...) nadał na rzecz A. A. klauzulę wykonalności wyrokowi zaocznemu z dnia 17.05.2010 r. wydanemu w sprawie niniejszej (k. 275).

W dniu 29.09.2014 r. wpłynął do akt sprawy wniosek S. F. o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego wraz z samym sprzeciwem (k. 107).

W dniu 31.03.2015 r. K. S. złożył do akt kopię zgonu R. S., zmarłej w dniu 13.08.2013 r., wskazując w dniu 13.05.2015 r. (k. 234), jako spadkobierczynią wnuczkę zmarłej – J. K. (k. 234-235).

Postanowieniem z dnia 20.04.2015 r. (k. 225), sprostowanym postanowieniem z dnia 22.06.2015 r. (k. 240) Sąd Okręgowy w L. zawiesił postępowanie uboczne wywołane wnioskiem S. F. z dnia 29.09.2014 r. Z treści uzasadnienia orzeczenia wynikało ustalenie Sądu, że powódka zmarła po zakończeniu postępowania rozpoznawczego i procedowano następnie wyłącznie w postępowaniu incydentalnym.

W dniu 1.09.2017 r. na zarządzenie Przewodniczącego ze sprawy (...) Sądu Okręgowego w L. wykonano kopię testamentu R. K. (powołującego do spadku K. S.) i złożono do akt niniejszej sprawy (k. 261, 262).

Postanowieniem z dnia 21.09.2017 r. podjęto postępowanie incydentalne (wszczęte po śmierci powódki R. K.) w przedmiocie wniosku S. F. o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu, z udziałem następcy singularnego powódki - A. A.. Z treści uzasadnienia wynika, że Sąd ustalił następstwo prawne powódki wynikające z czynności prawnej z dnia 9.10.2012 r. dokonanej z jej udziałem, po stwierdzeniu prawomocnego zakończenia niniejszego procesu (k. 266). To postępowanie wadkowe uległo zakończeniu prawomocnymi postanowieniami Sądu Okręgowego z dnia 13.04.2018 r. (k. 314) i z dnia 29.05.2018 r. (k. 347). Tym samym, zakończone zostało definitywnie postępowanie, w którym jako strona powodowa występowała A. A..

W dniu 8.02.2019 r. (k. 406) Prokurator Okręgowy w L. zgłosił swój udział w postępowaniu (...) Sądu Okręgowego w L. podnosząc zarzut błędnych ustaleń organów procesowych Sądu, co do skuteczności doręczania pozwanym przesyłek sądowych w 2010 r. z uwagi na fakt, że były one kierowane na adres, który niewątpliwie nie był adresem zamieszkiwania pozwanych (ani adresem do korespondencji) w dacie wytoczenia powództwa i dacie wyrokowania zaocznego przez Sąd Okręgowy, co wprost wynika z dowodów zebranych przez Prokuratora w postępowaniu wywołanym wnioskiem pozwanych o wniesienie skargi nadzwyczajnej od orzeczenia wydanego w niniejszej sprawie. Do pisma dołączono szereg dokumentów potwierdzających wywodzone ustalenia. Prokurator Okręgowy podniósł fakt nieprawomocności wyroku zaocznego z dnia 17.05.2010 r. i nieotwarcia, co do zasady, terminu do jego zaskarżenia z uwagi na niedoręczone skutecznie pozwanym odpisy orzeczenia z pouczeniem o trybie i terminie wniesienia sprzeciwu.

Zarządzeniem z dnia 4.03.2019 r. (k. 463) Przewodniczący uznał zasadność wniosków i zarzutów Prokuratora i uchylił zarządzenia z dnia 23.06.2010 r. (omówione powyżej), nakazując doręczenie stronie pozwanej odpisów wyroku zaocznego z pouczeniami, w trybie art. 343 k.p.c.

W dniu 8.04.2019 r. (k. 471) wpłynął sprzeciw pozwanych od przedmiotowego wyroku zaskarżonego w całości i zarządzeniem Przewodniczącego z dnia 15.04.2019 r. (k. 479) uznano go za wniesiony skutecznie, nadając bieg sprawie (...) (której nadano nowe oznaczenie (...)). Procedując w postępowaniu (...) Przewodniczący składu uznał w zarządzeniu z dnia 26.04.2019 r. (k. 494) A. A. za powódkę w sprawie i dalsze czynności wykonywano z przydaniem jej tego statusu, stanowisko to zostało powielone przez Sąd Okręgowy do momentu wydania wyroku końcowego włącznie i nie zostało zakwestionowane przez innych uczestników.

W tak ustalonym stanie sprawy, Sąd Apelacyjny rozważając apelację A. A. zważył, że w kwietniu 2019 r. Sąd I instancji naruszył przepisy postępowania i wykonywał dalsze czynności procesowe w sprawie niniejszej, do wydania wyroku włącznie, w sposób objęty hipotezą art. 379 pkt 2 k.p.c., a dodatkowo orzekł o roszczeniu podmiotu, który nigdy nie wytoczył powództwa przeciwko pozwanym i nigdy nie stał się stroną procesu zakończonego wyrokiem.

Przypomnieć należy, że w okresie czerwiec 2010 r. – kwiecień 2019 r. wszystkie organy procesowe Sądu Okręgowego oraz Sądy obu instancji konsekwentnie przyjmowały, iż postępowanie (...) zostało prawomocnie zakończone w czerwcu 2010 r., a śmierć powódki R. K. nastąpiła już po tej dacie. To ustalenie było konieczną podstawą do przyjęcia, że w postępowaniu incydentalnym wywołanym wnioskiem S. F. złożonym już po śmierci powódki, jej następstwo prawne w takim postępowaniu mogło być ustalone tytułem singularnym zaistniałym również po przyjmowanej dacie prawomocnego zakończenia procesu (...).

Umknęła Sądowi Okręgowemu w kwietniu 2019 r. okoliczność, że przywołanymi postanowieniami z 2015 r. i 2017 r. zawieszono wyłącznie przedmiotowe postępowanie incydentalne, a następnie podjęto postępowanie incydentalne z udziałem A. A. po stronie powodowej i to postępowanie uboczne zostało zakończone w 2018 r.

W kwietniu 2019 r., w oparciu o nowe fakty, ujawnione przez biorącego udział w sprawie Prokuratora, stwierdzono prawidłowo, a Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie w pełni podziela omawiane stanowisko, że postępowanie wszczęte

pozwem R. K. z dnia 15.01.2010 r. nie został prawomocnie zakończony i należało nadać mu dalszy bieg. Taka prawidłowa konkluzja winna jednak była doprowadzić Sąd Okręgowy oraz jego organy procesowe procedujące w sprawie do natychmiastowego stwierdzenia, że po wydaniu wyroku zaocznego w dniu 17.05.2010 r., a przed jego skutecznym zaskarżeniem przez pozwanych w dniu 8.04.2019 r., nastąpił w dniu 13.08.2013 r. zgon strony procesu - powódki R. K. - i ten znany od kilku lat fakt nie znalazł dotychczas swego procesowego wyrazu, gdyż postanowieniem z dnia 20.04.2015 r. Sąd Okręgowy zawiesił (z uwagi na śmierć strony) wyłącznie postępowanie uboczne. Tymczasem, z mocy art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd I instancji miał obowiązek z urzędu, niezwłocznie zawiesić postępowanie (...), przy czym zgodnie z art. 174 § 2 k.p.c. zawieszenie to miałooby skutek od dnia 13.08.2013 r. Podkreślić przy tym należy, że brak wydania takiego postanowienia przez Sąd nie tamował skutków związanych z zawieszeniem postępowania opartym na przyczynie z art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. (red. T.Ereciński „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze”, tom 1, 2006 r. s. 387, t.2).

Mimo wskazanego nakazu, Sąd Okręgowy prowadził dalszy proces (a nie postępowanie wpadkowe) z udziałem A. A. jako powodem mimo, że bezspornie nie jest ona spadkobiercą zmarłej powódki i to dodatkowo przy braku wydania jakiegokolwiek postanowienia o takim przekształceniu podmiotowym po stronie powodowej. Zaakcentować, zatem należy, że w świetle art. 180 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd był uprawniony podjąć i prowadzić dalsze postępowanie wyłącznie z udziałem ustalonego następcy prawnego zmarłej R. K.. Domniemywać należy, że mimo braku wyraźnej wypowiedzi jurydycznej Sąd a quo przyjął, iż A. A. jest jednak takim następcą prawnym R. K. również w niezakończonym postępowaniu głównym (...) (...), jako nabywca wierzytelności objętej żądaniem pozwu, w trybie art. 192 pkt 3 k.p.c., a to z tej przyczyny, że zgoda pozwanych (i Prokuratora) na ewentualne przekształcenie podmiotowe po stronie powodowej mogła być wyrażona również w sposób konkludentny poprzez takie zachowanie w procesie, z którego nie wynikał sprzeciw na wstąpienie innej osoby do sporu, niż pierwotna powódka (orzecz. SN z 26.05.1937 r. C.III. 2755/36 Zb.Urz. 1938/147). Takie rozumowanie Sądu Okręgowego in casu okazało się jednak istotnie wadliwe. A. A. nie mogła zostać uznana za następcę prawnego R. K. w trybie art. 192 pkt 3 zd. 2 k.p.c. z tej przyczyny, że wskazany przepis w ogóle nie znajdował w sprawie zastosowania, a co wynika z zaprezentowanej powyżej historiografii sprawy. Warunkiem koniecznym dla podjęcia takich decyzji przez Sąd Okręgowy [choć wadliwie wyrażonych] było bowiem stwierdzenie, że R. K. (powódka) zbyła na rzecz A. A. wierzytelność dochodzoną w sprawie „po doręczeniu pozwu”, czyli w warunkach zawisłości sprawy (litispendencji). Zbycie prawa objętego sporem w momencie, w którym sprawa jeszcze nie była „w toku” wyklucza kategorycznie możliwość zastosowania skutków z art. 192 pkt 3 k.p.c. (orzecz. SN z 30.01.1964 r. III CO 36/63 RPEiS 1965/2, s. 360). Dodatkowo, zbycie prawa przed doręzeniem pozwanemu odpisu pozwu i przed litispencją sprawy pociąga za sobą definitywny brak procesowej legitymacji czynnej powoda – zbywcy (T.Ereciński op.cit., s. 463, t. 20). Tymczasem, w realiach sprawy o tak atypowym przebiegu postępowania na przestrzeni 9 lat bezspornym jest - w świetle zarządzeń Przewodniczącego z 4.03.2019 r. – że mimo, iż nie uchylono oczywiście wadliwego zarządzenia z 17.05.2010 r. o uznaniu za skuteczne doręczenie pozwanym odpisów pozwu, w trybie art. 139 § 1 k.p.c., de facto nigdy w sprawie nie doręczono S. F. i M. F. odpisów pozwu R. K., w sposób skuteczny prawnie. W takim przypadku Sąd Okręgowy miał obowiązek przyjąć, że stan zawisłości sprawy zaistniał z chwilą podjęcia przez nich obrony przeciwko żądaniom pozwu, czyli z chwilą wdania się w spór, poprzez złożenie sprzeciwu od wyroku zaocznego (wyrok SN z 14.05.1966 r. III PRN 23/66 OSNCP 1967/5/84). W odniesieniu do obu pozwanych nastąpiło to zaś bezspornie kilka lat po dacie zbycia przez powódkę R. K. wierzytelności na rzecz A. A., umową cesji z dnia 9.10.2012 r.

Powyższe ustalenia nakazują stwierdzić, że Sąd Okręgowy w zaskarżonym wyroku rozstrzygał o roszczeniu przypisanym podmiotowi, który nigdy nie stał się skutecznie stroną niniejszego procesu i nie zgłaszał w sprawie żadnych roszczeń względem pozwanych. Na podstawie art. 386 § 3 k.p.c. wyrok w zaskarżonej części musiał ulec, zatem uchyleniu i na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. koniecznym było umorzenie postępowania z udziałem A. A., gdyż niedopuszczalnym jest wyrokowanie w stosunku do podmiotu niebędącego stroną procesu.

Przywołane ustalenia i wnioski nakazywały również jednoznacznie przyjąć, że wobec braku wydania przez Sąd I instancji postanowienia opartego na art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c., wyrokował on w sprawie z powództwa R. K. i koniecznym było sprostowanie niedokładności orzeczenia na podstawie art. 350 § 3 k.p.c. Zarazem, ustalenia te – co sygnalizowano

uprzednio – prowadzą do konkluzji o konieczności uchylenia tak sprostowanego wyroku z dnia 13.08.2020 r. w granicach jego zaskarżenia, na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. w zw. z art. 379 pkt 2 k.p.c. i zniesienia postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym od dnia 23.04.2019 r., t.j. od dnia, w którym przeciw pozwanych od wyroku zaocznego zyskał wszystkie walory skuteczności i zainicjował dalszy tok sprawy.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy wykona i rozważy, co następuje.

Z mocy art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. postępowanie w sprawie winno ulec zawieszeniu z urzędu. Przed ewentualnym podjęciem decyzji w trybie art. 180 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd uwzględni, że w trakcie procesu K. S. wskazywał na istnienie spadkobierczyni powódki R. K. – córki tragicznie zmarłego syna, podając jej dane adresowe (sprecyzowane w dokumentach z postępowania przygotowawczego złożonych, jako dowód w sprawie), ale informacje te są niewystarczające dla pewnego przyjęcia, że istotnie został wskazany jedyny i faktyczny następca prawny powódki, zwłaszcza w kontekście ustalonej w sprawie niewiarygodności K. S. odbywającego aktualnie karę pozbawienia wolności za liczne przestępstwa oszustwa. Analogicznie Sąd zważy, że ustalona z urzędu treść testamentu R. K. w realiach sprawy samoistnie nie może wskazywać na pewne ustalenie jej następcy prawnego i wydaje się nieodzowne poczynienie takich ustaleń w sposób kategorycznie pewny, wyłącznie w oparciu o ustawowo przewidziane dokumenty poświadczające dziedziczenie po zmarłej powódce, o ile zgłosi się w ogóle spadkobierca powódki dysponujący takim dokumentem. W przypadku zaistnienia podstaw do podjęcia postępowania z następcą prawnym powódki i po wydaniu stosownego postanowienia Sąd Okręgowy zważy na fakt, że utraciła ona legitymację czynną jeszcze przed zawiśnięciem sporu i koniecznym jest umożliwienie wypowiedzenia się następcy prawnemu R. K., co do jego woli kontynuowania procesu, przy takim ustaleniu.

W sytuacji, gdy nie zaistnieją przesłanki do podjęcia postępowania w trybie art. 180 § 1 pkt 1 k.p.c. i ziści się hipoteza art. 182 § 1 pkt 5 k.p.c., Sąd I instancji uwzględni okoliczność, że w sprawie niniejszej został już wydany wyrok zaoczny, od którego pozwani skutecznie wnieśli sprzeciw i przy ewentualnym umarzeniu postępowania koniecznym będzie uwzględnienie normy art. 347 k.p.c. wymagającej jednoczesnego uchylenia wyroku zaocznego.

Końcowo Sąd Okręgowy zważy, że mimo formalnego nakazu z art. 174 § 2 k.p.c. uchylenia wszystkich orzeczeń zapadłych w sprawie po zgonie powódki, w realiach sprawy – z uwagi na tak specyficzny tok postępowania – zbędne wydaje się odnoszenie tej normy do postępowań incydentalnych, które już zostały prawomocnie zakończone, jak też do tych postępowań ubocznych, które wiązały się z kwestią wniesienia w 2019 r. sprzeciwu od wyroku zaocznego, w kontekście zwolnienia pozwanych od kosztów sądowych. Niewątpliwie poza zakresem tych postępowań pozostaje kwestia rozstrzygnięcia przez Sąd Okręgowy w przedmiocie wniosku Prokuratora o wstrzymanie wykonalności wyroku zaocznego (postanowienie z dnia 23.04.2019 r., k.481) i prima facie można by wysuwać tezę o konieczności uchylenia tego postanowienia we wskazanym trybie. Sąd I instancji uwzględni jednak stanowisko wyrażane w judykaturze, że nawet w sytuacji obligatoryjnego zawieszenia postępowania z powodu śmierci strony, art. 179 § 3 k.p.c. umożliwia również w trakcie zawieszenia postępowania uchylenie lub zmianę dokonanego w sprawie zabezpieczenia, a takim zabezpieczeniem sensu largo jest natychmiastowa wykonalność wyroku zaocznego (por. uchw. SN z 16.10.1972 r. III CZP 67/72 OSPiKA 1973/5/87). Z punktu widzenia celowości czynności procesowych wydaje się niezasadne, zatem uchylenie przedmiotowego orzeczenia tylko w tym celu, by natychmiast ponownie rozpoznać wniosek Prokuratora i wydać orzeczenie o treści oczywistej, w świetle przesądzonych w sprawie braków podstaw do wyrokowania zaocznego w 2010 r. O ile Sąd i instancji przy ponownym rozpoznawaniu sprawy podzieli to stanowisko, to dokona jednak sprostowania oczywistej niedokładności w przedmiotowym postanowieniu, poprzez poprawne oznaczenie strony powodowej.

Końcowo należy zważyć, że powódka A. A. winna być uznana de facto za przegrywającą postępowanie apelacyjne, gdyż mimo uwzględnienia wniosku jej apelacji, ostatecznie postępowanie z jej udziałem podlegało umorzeniu. Sąd Apelacyjny nie może jednak tracić z pola widzenia faktu, że udział powódki w niniejszym procesie był wynikiem błędnych decyzji procesowych Sądu I instancji, a nie woli samej osoby fizycznej i nie zachodzą w ogóle podstawy do zastosowania w sprawie niniejszej zasady z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., w związku z czym wniosek pozwanych o zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego był bezprzedmiotowy, o ile odnosił się do A.

A., natomiast winien być ewentualnie rozważany przez Sąd I instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy, o ile do takiego merytorycznego rozpoznania dojdzie.

Powódce w postępowaniu odwoławczym udzielona została pomoc prawna z urzędu i z uwagi na wynik postępowania z udziałem A. A. koniecznym było przyznanie zwrotu kosztów tej pomocy od Skarbu Państwa, z uwzględnieniem faktu wielokrotnego zapoznawania się nowego pełnomocnika powódki z aktami sprawy na etapie postępowania przed Sądem Apelacyjnym, zgodnie z dyspozycją § 8 pkt 7 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016 r. (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 18).